

O B S A H

O B E C N Á Č Á S T

DÍL PRVNÍ

Hlava I — Předmět, metoda a systém čs. socialistické kriminologie

§ 1. Pojem a předmět kriminologie	7
§ 2. Metody kriminologie	13
§ 3. Povaha kriminologické vědy a její místo v systému věd	14
§ 4. Systém kursu socialistické kriminologie	21

Hlava II — Stručná charakteristika kriminologie v kapitalistických zemích

§ 1. Vznik kriminologie, její zdroje a hlavní směry	23
§ 2. Biologické směry v kriminologii	26
§ 3. Sociologické směry v kriminologii	30

Hlava III — Vznik a vývoj čs. socialistické kriminologie, její současný stav a úkoly

§ 1. Vznik čs. kriminologie a počátky jejího rozvoje	37
§ 2. Vývoj kriminologického bádání v letech 1967—1970	38
§ 3. Vývoj čs. kriminologie v letech 1971—1975	40
§ 4. Zvyšování přínosu kriminologické vědy v boji se zločiností a zaměření kriminologického výzkumu v letech 1976—1980	42

Hlava IV — Stručný přehled vývoje sovětské socialistické kriminologie, její současný stav a aktuální úkoly

§ 1. Vznik a rozvoj sovětské socialistické kriminologie	47
§ 2. Obnovení a rozmach kriminologického bádání v SSSR po XX. sjezdu KSSS	50
§ 3. Současné úkoly sovětské kriminologie a podmínky jejího dalšího rozvoje	53

Hlava V — Otázky vědeckého pěstování a výuky kriminologie

DÍL DRUHÝ

Hlava VI — Hlavní rysy vývoje kriminality v ČSSR

§ 1. Celková charakteristika vývoje kriminality	60
§ 2. Struktura kriminality	<u>74</u>
a) Trestné činy proti republice	77
b) Trestné činy hospodářské	79
c) Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	81
d) Trestné činy obecně nebezpečné	83
e) Trestné činy hrubě narušující občanské soužití	84
f) Trestné činy proti rodině a mládeži	87
g) Trestné činy proti životu a zdraví	87
h) Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti	92
ch) Trestné činy proti majetku	93
i) Trestné činy proti lidskosti	95
§ 3. Postih přečinů a jiných společensky méně nebezpečných činů	95
§ 4. Některé demografické aspekty	97
§ 5. Územní rozložení kriminality	102

Hlava VII — Příčiny kriminality a její prevence

§ 1. Marxisticko-leninské pojetí příčiny	107
§ 2. Příčiny kriminality jako masového společenského jevu a příčiny jednotlivého trestného činu	109
§ 3. Příčiny a podmínky kriminality v kapitalismu a socialismu	111
§ 4. Metodologický přístup ke zkoumání příčin a podmínek kriminality	115
§ 5. Prevence trestné činnosti	119

Hlava VIII — Osobnost pachatele trestného činu

§ 1. Pojem lidské osobnosti a přístupy k osobnosti člověka	126
§ 2. Pojem a struktura osobnosti pachatele trestného činu	127
§ 3. Přístup ke zkoumání osoby pachatele a roviny tohoto zkoumání	129
§ 4. Klasifikace (typologie) pachatelů	131
§ 5. Problematika pachatelů s narušenou psychikou	135

DÍL TŘETÍ

Hlava IX — Metody kriminologie

§ 1. Marxistická dialektická metoda — základ metod krimi-
---

nologického výzkumu; metodologie a metody kriminologie	139
§ 2. Třídění metod kriminologického výzkumu	142
§ 3. Některé metodologické principy konkrétního (empirického) kriminologického výzkumu	144
§ 4. Plánování empirických výzkumů	146
§ 5. Metody empirických kriminologických výzkumů	147
§ 6. Techniky kriminologického výzkumu	155
§ 7. Aplikace statistiky v kriminologii	158

Hlava X — Kriminologické prognózy a plánování boje proti zločinnosti

§ 1. Prognózy jako součást plánovitého boje s kriminalitou	164
§ 2. Prognózy vývoje kriminality jako hromadného jevu	165
§ 3. Základní metodika prognózy	169
§ 4. Výsledky některých prognostických výzkumů	171
§ 5. Některé aspekty plánování boje proti zločinnosti a využití kriminologických prognóz	173

Z V L Ā Š T N Ī Č Ā S T

DÍL PRVNÍ

Hlava XI — Recidiva

§ 1. Pojem recidivy	177
§ 2. Vývoj názorů na recidivu	178
§ 3. Recidiva ve světle statistických údajů	181
§ 4. Příčiny recidivy	188
§ 5. Kriminologické třídění recidivistů	193
§ 6. Prevence recidivy	195

Hlava XII — Kriminalita mládeže

§ 1. Vymezení pojmu a fenomenologických zvláštností	199
§ 2. Vývoj kriminality mládeže	201
§ 3. Struktura kriminality mládeže	203
§ 4. Příčiny a podmínky kriminality mládeže	205
§ 5. Prevence	209

Hlava XIII — Vliv alkoholu na trestnou činnost

§ 1. Trestná činnost pod vlivem alkoholu a její omezování	213
§ 2. Nealkoholické toxikománie a trestná činnost	217

DÍL DRUHÝ

Hlava XIV — Příčiny a prevence některých kriminologicky významných forem trestné činnosti

§ 1. Trestné činy v dopravě	221
a) Sociálně politická charakteristika	221
b) Příčiny a podmínky	222
c) Vliv alkoholu	223
d) Zvláštnosti trestných činů v dopravě a charakteristika pachatele	225
e) Prevence	226
§ 2. Hospodářská kriminalita	227
a) Sociálně politická charakteristika	227
b) Fenomenologie	230
c) Příčiny a podmínky	235
d) Prevence	237
§ 3. Závažné trestné činy proti životu a zdraví	238
a) Sociálně politická charakteristika	238
b) Fenomenologie a etiologie	238
c) Pachatel	240
d) Prevence	242
§ 4. Trestné činy hrubě narušující občanské soužití	242
a) Sociálně politická charakteristika	242
b) Fenomenologie a etiologie	243
c) Pachatel	244
d) Prevence	245
§ 5. Sexuální delikty	
a) Sociálně politická charakteristika	245
b) Fenomenologie a etiologie	246
c) Pachatel	247
d) Prevence	247
Literatura	249
Věcný rejstřík	257
Jmenný rejstřík	265